

LUMINA

Leiden University Medical
Centre Migraine Neuro
Analysis Programme

Leids Universitair
Medisch Centrum

LUMINA nieuwsbrief

Nr.20 September 2017

Middels deze nieuwsbrief houden wij u als deelnemer van de LUMINA graag op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het onderzoeksteam.

Aankondiging nieuw onderzoek: The Migraine – WHAT! Study

Met regelmaat starten er bij de hoofdpijnonderzoeksgroep in het LUMC nieuwe projecten. Het nieuwste onderzoek zal zich richten op de rol van hormonen bij vrouwen met migraine.

Vrouwen hebben vaker migraine dan mannen en hormonen lijken een grote rol te spelen bij het voorkomen van migraine bij vrouwen. Maar hoe het precies zit met

die hormonen is nog onbekend. Enkele weken geleden hebben wij tot onze grote vreugde geld beschikbaar gekregen om de rol van hormonen bij vrouwen beter te onderzoeken. We noemen deze grote studie de “Migraine–WHAT! Study”. WHAT staat voor “Women, Hormones, Attacks and Treatment”. (Vrouwen, Hormonen, Aanvallen en

Behandeling). Het doel van deze studie is om meer te weten te komen over de rol van hormonen bij vrouwen met migraine.

In de aanloop van de subsidieaanvraag hebben we een overleg georganiseerd met een focusgroep in het LUMC. Deelnemers van deze focusgroep waren vrouwen met migraine tussen de 25 en 62 jaar. Met deze groep hebben we gesproken over de specifieke doelen die we met het onderzoek willen behalen. De inzichten en behoeften van de patiënten zijn verwerkt in ons voorstel. Met het onderzoek zullen we ons richten op vrouwen waarvan we denken dat hormonale schommelingen

een rol spelen in het uitlokken van migraine aanvallen. Dat zijn vrouwen met migraine aanvallen rondom de menstruatie en migraine vrouwen die rondom de overgang zijn.

Met hormoonmetingen in bloed, urine en speeksel op verschillende momenten willen we de hormoonhuishouding van deze vrouwen in beeld brengen. Er is grote behoefte aan een betere behandeling ter voorkoming van migraine bij vrouwen. Veel vrouwen gebruiken hormonale behandeling voor hun migraine zonder dat hier duidelijk bewijs voor is. Daarom zullen we ook twee studies starten naar het effect van de pil bij migraine. Wij zijn nu druk bezig met de voorbereidingen van deze studies.

In de volgende nieuwsbrief zullen we u laten weten hoe u mee kan doen aan WHAT! De trekkers van deze studies zijn Gisela Terwindt, neuroloog in het LUMC en Antoinette Maassen van den Brink, farmacoloog in het Erasmus MC. Daphne van Casteren is de arts-onderzoeker die de studies zal uitvoeren.

Rusteloze benen komen vaker voor bij migrainepatiënten

Het rusteloze benen syndroom, een aandoening waarbij mensen met name in de avond en nacht sensaties in de benen ervaren waardoor ze die moeten bewegen, komt vaker voor en is gemiddeld ernstiger bij migrainepatiënten dan bij personen zonder migraine, zo blijkt uit nieuw onderzoek van het LUMINA hoofdpijnonderzoeksteam van het LUMC. Dit blijkt uit de resultaten van een groot vragenlijstonderzoek onder ruim 2300 patiënten en 200 controlepersonen dat eind 2016 is gepubliceerd in het European Journal of Neurology ([klik hier](#) voor het artikel).

“Met deze bevindingen hebben we opnieuw laten zien dat het rusteloze benen syndroom vaker voorkomt bij personen met migraine”, aldus neuroloog in opleiding Ron van Oosterhout. “Eerder onderzoek had dit al gesuggereerd, en onze resultaten tonen dat het zowel bij migraine met aura als bij migraine zonder aura zo’n 2 maal vaker voorkomt dan bij mensen zonder migraine”.

Wat voorheen nog onbekend was, is dat het rusteloze benen syndroom bij migrainepatiënten gemiddeld genomen ernstiger is; ze hebben er meer last van en slapen slechter. “We denken dat dit te maken heeft met de driehoeksrelatie tussen migraine, slaapproblemen en depressieve klachten”, legt hoofdpijnneuroloog Gisela Terwindt uit. “Migrainepatiënten hebben vaker een slechte slaapkwaliteit en last van depressieve klachten. Als je dan ook rusteloze benen hebt, wordt de slaapkwaliteit nog slechter.” Een slechte, en met name gefragmenteerde slaap kan ook weer nieuwe migraineaanvallen uitlokken.

Goede slaap is dus erg belangrijk, zeker voor migrainepatiënten. Verder onderzoek is nodig om na te gaan of behandeling van het rusteloze benen syndroom ook tot minder aanvallen leidt. “Dat is zeker nog een onderwerp voor de toekomst” zegt Van Oosterhout.

[Update over de onderzoeken met anti-CGRP medicatie](#)

Zoals te lezen in onze eerdere [nieuwsbrief](#) doet het LUMC mee aan meerdere internationale geneesmiddelonderzoeken met anti-CGRP medicatie. Deze onderzoeken zijn nog in volle gang. Het team van onderzoeksverpleegkundigen is verder uitgebreid om deze onderzoeken in goede banen te kunnen leiden.

Binnenkort starten er weer nieuwe onderzoeksprotocollen met dit type geneesmiddel. Ook hiervoor worden potentiële deelnemers geselecteerd uit de migrainepatiënten die voor het algemene LUMINA hoofdpijn onderzoek staan ingeschreven en daarbij hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in verder onderzoek. Patiënten die geschikt zijn voor het onderzoek krijgen hierover automatisch bericht.

Het eerste onderzoek dat in het LUMC met dit type medicatie werd uitgevoerd, is inmiddels afgerond. De resultaten vanuit alle deelnemende landen worden samengevoegd en geanalyseerd. Wij willen alle deelnemers tot nu toe bedanken voor hun inzet. We hopen dat deze resultaten over een aantal maanden gepubliceerd zullen worden. Daar houden wij u uiteraard van op de hoogte.

Gezocht: jonge vrouwen die een beroerte hebben gehad

Voor de CREW studie zijn we op zoek naar deelnemers. U komt in aanmerking voor het onderzoek als u voldoet aan deze criteria:

- U bent een vrouw tussen de 40-55 jaar
- U heeft een herseninfarct (tekort aan bloedtoevoer naar een gedeelte van hersenen) gehad.

U kunt aan dit onderzoek meedoen als u migraine patiënt bent maar ook als u geen migraine heeft. U kunt meer lezen over het onderzoek op de [website](#). Voldoet u aan deze punten en wilt u meer weten over het onderzoek, dan kunt u contact opnemen via CREW@lumc.nl

Gezocht: Gezonde controlepersonen zónder hoofdpijn

Om onze bevindingen in migraine nog beter te kunnen duiden, wil het LUMINA team deze vergelijken met de gegevens van mensen zónder migraine of andere soorten hoofdpijn. Controlepersonen melden zich in eerste instantie alleen aan voor het invullen van een aantal vragenlijsten. Deze vragenlijsten zijn voor de verschillende LUMINA onderzoeken erg belangrijk. Daarna kunnen controle personen aangeven of ze willen deelnemen aan verder onderzoek. Kent u mensen in uw omgeving die wellicht geïnteresseerd zijn, dan kunnen zij zich [hier](#) aanmelden.

Gewijzigde contactgegevens?

Wij zouden het bijzonder op prijs stellen als u veranderingen van uw contactgegevens (emailadres, telefoonnummer, adres, etc.) aan ons door zou willen geven via hoofdpijnonderzoek@lumc.nl. Zo kunnen wij uw gegevens actueel houden zodat wij u kunnen bereiken als u interesse heeft getoond in één van de onderzoeken.

LUMINA onderzoeksteam van deze nieuwsbrief:

Dr. G.M. Terwindt & prof. Dr. M.D. Ferrari, neurologen
I. de Boer, D.S. van Casteren, P.G.G. Doesborg, R.M. van Dongen, K.M. Linstra, J.M. Meijer, G.L.J. Onderwater, M.J.L. Perenboom & J.A. Pijpers, (arts)-onderzoekers.
Voor een overzicht van alle medewerkers die bijdragen aan het LUMINA onderzoek kunt u [hier](#) terecht.

Wordt deze nieuwsbrief niet correct weergegeven? Klik dan [hier](#).

Als u de eerdere nieuwsbrieven niet heeft ontvangen, dan kunt u deze bekijken op onze website: www.lumc.nl/hoofdpijn.

Wilt u in de toekomst deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Geeft u dit dan alstublieft door via het e-mail adres: hoofdpijnonderzoek@lumc.nl.